05/08/2023

Αυξάνεται η ξηρασία στην Ελλάδα – Ποιες περιοχές πιθανόν να αντιμετωπίσουν πρόβλημα

/ Επικαιρότητα

Τάση αύξησης της ξηρασίας -όχι όμως υψηλού κινδύνου- τα επόμενα χρόνια στην Ελλάδα διαφαίνεται από τα επιστημονικά μοντέλα που εφαρμόζονται και τις μελέτες που γίνονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση με βάση την αύξηση των θερμοκρασιών και την ελάττωση των βροχών τα τελευταία χρόνια.

«Αυτό που βιώνουμε τα τελευταία χρόνια είναι η άνοδος της θερμοκρασίας και η αύξηση της ξηρασίας, παράλληλα με τη μείωση των βροχοπτώσεων και αυτός ο συνδυασμός οδηγεί στις ξηροθερμικές συνθήκες που παρατηρούμε. Οι πυρκαγιές είναι αποτέλεσμα αυτής της ξηροθερμικής κατάστασης καθώς όσο μεγαλύτερη ξηρασία υπάρχει, τόσο ευκολότερο είναι να εξαπλωθούν οι φωτιές. Αν οι συνθήκες αυτές συνεχιστούν, τότε θα μπορούσαν να υπάρχουν περιοχές στην Ελλάδα που θα

αντιμετωπίζουν προβλήματα, όπως οι Κυκλάδες και η ανατολική Κρήτη, που ήδη δέχονται μικρά ποσοστά βροχής», επισημαίνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η αναπληρώτρια καθηγήτρια του Τμήματος Γεωλογίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, **Χριστίνα Αναγνωστοπούλου.**

Η ίδια διευκρινίζει ότι *«δεν βρισκόμαστε ακόμη στο κομμάτι της ερημοποίησης» καθώς, όπως λέει, «ο όρος "ερημοποίηση" παραπέμπει στην υποβάθμιση της γης σε άνυδρες και ξηρές περιοχές τόσο από βιολογικής πλευράς όσο και από πλευράς οικονομικής παραγωγικότητας».*

Εξηγώντας τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζεται το κλίμα, σημειώνει ότι παράγοντας – κλειδί είναι οι βροχοπτώσεις. «Ούτως ή άλλως, βλέποντας το πώς κατανέμεται η βροχόπτωση στην περιοχή της Ελλάδας διαπιστώνουμε ότι υπάρχει ένα δίπολο βροχής.

Στη δυτική ηπειρωτική Ελλάδα, το Ιόνιο, την Ήπειρο και τη δυτική Πελοπόννησο σημειώνονται βροχές γιατί από εκεί έρχονται όλα τα συστήματα που φέρνουν βροχοπτώσεις. Ακολουθεί η ομβροσκιά της Πίνδου και καθώς τα συστήματα αυτά έχουν δώσει όλη την υγρασία δυτικά, περνώντας την Πίνδο δεν έχουν τόσο βροχή, γι' αυτό και καταγράφονται λιγότερες βροχοπτώσεις σε ηπειρωτικές περιοχές που βρίσκονται πιο ανατολικά. Όσο περνούν πάλι, πάνω από το Αιγαίο οι αέριες μάζες εμπλουτίζονται με υδρατμούς, με αποτέλεσμα να υπάρχουν βροχοπτώσεις στη Σάμο, τη Χίο, τα Δωδεκάνησα, όπου τελικά υπάρχει υγρασία και γι' αυτό η βιοποικιλότητα σε αυτές τις περιοχές είναι πιο πλούσια από ό,τι στις Κυκλάδες» αναφέρει χαρακτηριστικά.

Σε κάθε περίπτωση τονίζει ότι η κατάσταση αυτή δεν επηρεάζεται από τις κινήσεις των τεκτονικών πλακών αλλά από την κίνηση των αέριων μαζών, ενώ σε ό,τι αφορά το μέλλον επισημαίνει τις δυσκολίες που υπάρχουν στην πρόβλεψη καθώς ο παράγοντας «βροχόπτωση» είναι δύσκολο να εντοπιστεί και να περιγραφεί πολύ καλά από τα κλιματικά μοντέλα. *«Είναι άλλο να γνωρίζουμε ότι θα έχουμε έξι μήνες ανομβρία και άλλο ότι θα βρέξει ενδιάμεσα στους επόμενους μήνες. Τα δύο αυτά ενδεχόμενα έχουν διαφορετικές επιπτώσεις στην αγροτική παραγωγή και οικονομία, στον τουρισμό και σε όλους τους άλλους τομείς και αυτό είναι δύσκολο να εντοπιστεί»*, προσθέτει.

Για τα βήματα που θα ήταν καλό να ακολουθηθούν υπογραμμίζει ότι «χρειάζεται πολύ καλός προγραμματισμός από τους φορείς ώστε να μην χάνεται νερό, απαιτείται η λήψη μέτρων διαχείρισης υδάτων και περιορισμού της σπατάλης νερού κατά τις αρδεύσεις στον αγροτικό τομέα και θα ήταν χρήσιμη η αξιοποίηση του νερού από τους βιολογικούς καθαρισμούς για αγροτικές χρήσεις».

«*Το νερό είναι αυτό που μπορούμε εμείς να αλλάξουμε. Αν αυξηθεί η θερμοκρασία αυτό δεν μπορούμε να το ελέγξουμε, αν όμως υπάρχουν αποθέματα νερού τουλάχιστον αυτό θα βοηθήσει για να μην φτάσουμε στα χειρότερα» συμπληρώνει. Επιπλέον σημειώνει ότι τέτοιου είδους μέτρα θα μπορέσουν να μειώσουν το αποτύπωμα του ανθρώπου στα πράγματα και αυτό, όπως λέει, θα φανεί όχι άμεσα, δηλαδή μέσα στην επόμενη δεκαετία αλλά σε βάθος χρόνου. «Για παράδειγμα, με την υπεράντληση υδάτων λόγω γεωτρήσεων πέφτει ο υδροφόρος ορίζοντας. Ακόμη και αν οι γεωτρήσεις σταματήσουν να αντλούν νερό, ο υδροφόρος ορίζοντας και πάλι θα χρειαστεί πολλά χρόνια για να επανέλθει στα ίδια επίπεδα. Είναι άλλωστε πολυπαραγοντικό το θέμα και εξαρτάται και από άλλους παράγοντες, όπως οι χιονοπτώσεις*», τονίζει.

Σε επίπεδο μέτρων ατομικής προστασίας συνιστά, τέλος, την προσαρμογή του πληθυσμού σε πιο ξηροθερμικές συνθήκες. Όπως επισημαίνει, *«θα πρέπει να σκεφτούμε πώς ζουν οι άνθρωποι στην Κύπρο ή στη βόρεια Αφρική, όχι βέβαια τόσο άμεσα. Αυτό θα μας βοηθήσει να προετοιμαστούμε για να είμαστε έτοιμοι για τέτοιες συνθήκες, σε συνδυασμό πάντα με έναν καλό προγραμματισμό στις χρήσεις του νερού».*

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

Φωτογραφία: STUDIO B&G ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΓΙΩΤΗΣ – Γ.ΡΑΣΣΙΑΣ